

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

25 квітня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 157/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Макарчука М.А.,

членів Комісії: Весельської Т.Ф., Лукаша Т.В.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Наталії Олексіївни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі – Закон) передбачено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або

добросовісності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі – Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та в сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється в разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, добросовісність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);

2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 25 травня 2018 року № 118/зп-18 запроваджено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Яценко Н.О. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 70,875 бала. За результатами виконаного практичного завдання

Яценко Н.О. набрала 93 бали. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 163,875 бала.

Яценко Н.О. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 23 квітня 2018 року № 93/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 23 березня 2018 року, зокрема, судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О., яку допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Під час дослідження досьє та проведення 25 квітня 2019 року співбесіди із суддею Яценко Н.О. стало відомо про факти, що можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді.

До Комісії надійшла заява Маселка Р.А. щодо проведення перевірки декларацій доброчесності судді за 2016, 2017 роки судді Оболонського районного суду міста Києва (далі – заява).

У заяві, зокрема, зазначено, що твердження судді в пункті 17 декларації доброчесності про те, що вона не ухвалювала рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», є недостовірним.

Підтверджуючи свої доводи, заявник посилається на прийняття суддею Яценко Н.О. постанов від 04 лютого 2014 року в справі № 756/1014/14-п, від 22 січня 2014 року № 756/176/14-п, № 756/1172/14-п та № 756/1508/14-п без зазначення дати їх прийняття, згідно з якими притягнуто осіб до адміністративної відповідальності у виді позбавлення права керування транспортним засобом. Надалі рішеннями Апеляційного суду міста Києва від 06 березня 2014 року та 25 лютого 2014 року осіб було звільнено від адміністративної відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України» від 21 лютого 2014 року № 743-VII.

Обставини цих справ, на думку Маселка Р.А., підпадають під визначення, наведене в пункті 4 частини першої статті 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», а тому дають підстави стверджувати, що відомості, зазначені суддею в пункті 17 декларації доброчесності за 2016 рік, не відповідають дійсності.

Заявник також зазначає, що в пункті 19 декларації доброчесності суддею підтверджено: «До мене не застосовуються заборони, передбачені Законом «Про очищення влади».

Указане, на думку Маселка Р.А., дає підстави вважати, що суддею були повідомлені недостовірні відомості в пункті 19 декларації доброчесності за

2016 рік, обґрунтовуючи тим, що суддею винесено постанову від 04 лютого 2014 року у справі № 756/1014/14-п, якою особою було притягнуто до адміністративної відповідальності, а потім звільнено від відповідальності на підставі Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність, деяких законів України» від 21 лютого 2014 року № 743-VII», тому суддя підпадає під дію закону «Про очищення влади».

Також Маселко Р.А. звертає увагу, що в пункті 12 декларації доброчесності суддею підтверджено наступне: «Мною сумлінно виконувалися професійні обов'язки».

Відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про доступ до судових рішень» суд загальної юрисдикції вносить до реєстру всі судові рішення і окремі думки суддів, викладені у письмовій формі, не пізніше наступного дня після їх ухвалення або виготовлення повного тексту. Відповідно до підпункту 3 пункту 14 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» Державна судова адміністрація України в шестимісячний строк з дня набрання чинності цим Законом забезпечити внесення до Єдиного державного реєстру судових рішень тих судових рішень, які не були внесені до Єдиного державного реєстру судових рішень, починаючи з 01 січня 2010 року.

Державна судова адміністрація України надіслала на адреси апеляційних та місцевих судів листи від 25.05.15 № 15-9839/15, від 16.06.15 № 15-11277/15, від 10.11.15 № 17704/15, від 16.09.16 № 15-6668/16 з роз'ясненнями щодо обов'язкового надсилання електронних копій судових рішень до реєстру на виконання Перехідних положень.

Незважаючи на вимоги законодавства, нагадування Державної судової адміністрації України і те, що з моменту винесення вказаних вище постанов минуло понад 4 роки, вони до цього часу відсутні в Єдиному державному реєстрі судових рішень. Окрім того, цей факт допоміг судді уникнути люстрації, що свідчить про неналежне виконання професійних обов'язків судді.

Указане, на думку Маселка Р.А., дає підстави стверджувати, що суддею Яценко Н.О. були повідомлені недостовірні відомості в пункті 12 декларації доброчесності за 2016, 2017 роки.

Відповідно до частини шостої статті 62 Закону та пункту 6.1 розділу VI Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (далі – Регламент), у разі надходження інформації, що може свідчити про недостовірність (у тому числі неповноту) тверджень, вказаних у декларації доброчесності судді, Комісія проводить відповідну перевірку та приймає рішення за результатами перевірки.

Згідно з підпунктом 6.2.4 пункту 6.2 розділу VI Регламенту перевірка повідомлення, що надійшло до Комісії в межах процедури кваліфікаційного оцінювання, проводиться під час дослідження дос'є та співбесіди відповідно до Положення.

Комісією проведено перевірку викладених у зверненні Маселка Р.А. обставин, проаналізовано декларації доброчесності судді за 2016, 2017 роки, копії судових рішень в справах про адміністративні правопорушення та письмові пояснення судді.

За підсумками розгляду матеріалів перевірки декларацій доброчесності судді Яценко Н.О. Комісією встановлено таке.

Відповідно до Правил заповнення та подання форми декларації доброчесності судді, затверджених рішенням Комісії 31 жовтня 2016 року № 137/зп-16, у декларації доброчесності заповнюються відомості, актуальні станом на 31 грудня звітного року. У разі заповнення декларації вперше в ній зазначаються твердження щодо обставин, які мали місце упродовж усього життя особи, яка її заповнює.

У встановленому законом порядку суддя Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О. 25 січня 2017 року вперше подала декларацію доброчесності судді за 2016 рік та 19 січня 2018 року декларацію доброчесності судді за 2017 рік. У пункті 17 декларацій суддя підтвердила, що не ухвалювала одноособово або у складі колегії рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні».

З огляду на положення пункту 4 частини першої статті 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні» до таких рішень, зокрема, належать рішення про накладення адміністративних стягнень на осіб, які були учасниками масових акцій протесту в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим законом, у виді позбавлення права керування транспортними засобами на підставі статті 122² Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) за невиконання водіями вимог працівника міліції про зупинку транспортного засобу та про залишення зазначених рішень без змін судом апеляційної інстанції в період з 21 листопада 2013 року до дня набрання чинності цим законом (тобто до 11 квітня 2014 року).

Суддею Оболонського районного суду міста Києва Яценко Н.О. було ухвалено постанови від 04 лютого 2014 року в справі № 756/1014/14-п, від 22 січня 2014 року № 756/176/14-п щодо осіб, яких було визнано винними, в скоєнні адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 122² КУпАП, та накладено стягнення у виді позбавлення права керування транспортними засобами на певний строк.

Постановою Апеляційного суду міста Києва від 06 березня 2014 року звільнено ОСОБУ_2 від адміністративної відповідальності за статтею 122² КУпАП на підставі статті 4 Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність деяких законів України».

Постановою Апеляційного суду міста Києва від 25 лютого 2014 року задоволено апеляційну скаргу ОСОБИ_2, постанову Оболонського районного суду міста Києва від 22 січня 2014 року в справі № 756/176/14-п, якою ОСОБУ_2 визнано винним у вчиненні адміністративного правопорушення,

передбаченого статтею 122² КУпАП та піддано адміністративному стягненню у виді позбавлення права керування транспортними засобами строком на 3 (три) місяці, скасовано. Провадження в справі закрито, на підставі пункту 1 частини першої статті 247 КУпАП, за відсутності події адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 122² КУпАП.

Зазначені вище постанови Оболонського районного суду міста Києва у справах № 756/1014/14-п, № 756/176/14-п, а також № 756/1172/14-п та № 756/1508/14-п відсутні в Єдиному державному реєстрі судових рішень.

Стосовно зазначених обставин суддею надано письмові пояснення, в яких вона вказує, що дійсно в її провадженні перебувала справа про адміністративне правопорушення № 756/176/14-п, а також справа № 756/1014/14-п. Проте наміру приховати розгляд цих справ вона не мала. Під час розгляду цих адміністративних справ жодна особа, яка притягалася до адміністративної відповідальності, не вказувала на те, що вона є учасником масових акцій протесту, матеріали справ про адміністративні правопорушення також не містили таких відомостей. На момент подання декларацій доброчесності суддя Яценко Н.О. не мала жодних сумнівів в тому, що нею внесені достовірні відомості до декларацій доброчесності судді за 2016 та 2017 роки та вважала, що інформацію про розгляд цих справ необхідно зазначити лише в разі ухвалення відповідного рішення Тимчасовою спеціальною комісією.

На твердження Маселка Р.А. стосовно повідомлення суддею недостовірних відомостей в пункті 12 декларацій доброчесності судді за 2016, 2017 роки Яценко Н.О. пояснила, що відповідно до частини третьої статті 3 Закону України «Про доступ до судових рішень» в редакції Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розгляду справ Верховним Судом України» від 20.10.2011 року, яка була чинною з 13 листопада 2011 року до 28 березня 2015 року, перелік судових рішень судів загальної юрисдикції, що підлягають включенню до Реєстру судових рішень, затверджувався Радою суддів України. Відповідно до Переліку судових рішень судів загальної юрисдикції, що підлягають включенню до Реєстру судових рішень (далі – Реєстр), який був затверджений рішенням Ради суддів України від 17 лютого 2012 року № 4, до Реєстру включалися судові рішення, постановлені в порядку кримінального, цивільного, господарського та адміністративного судочинства. Водночас згідно з даним Переліком до Реєстру також включалися постанови в справах про порушення митних правил та в справах про притягнення до адміністративної відповідальності за вчинення корупційних діянь. Отже, оскільки постанови в справах про адміністративні правопорушення, окрім зазначених вище категорій, до 28 березня 2015 року включенню до Реєстру не підлягали, то на момент винесення зазначених постанов про притягнення до адміністративної відповідальності такі постанови внесені до Реєстру не були.

Згідно з вимогами пункту 14 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» до Єдиного державного реєстру судових рішень до 28 жовтня 2015 року суди загальної

юрисдикції повинні були внести всі судові рішення, які не були внесені з 01 січня 2010 року. Враховуючи вказані обставини, а також те, що оригінали документів справ № 756/1014/14-п, № 756/176/14-п у розпорядженні Оболонського районного суду міста Києва не перебували через їх вилучення співробітниками прокуратури міста Києва на підставі ухвали слідчого судді Голосіївського районного суду міста Києва від 23 жовтня 2014 року про надання тимчасового доступу до речей і документів, а також співробітниками Генеральної прокуратури України на підставі ухвали слідчого судді Новозаводського районного суду міста Чернігова від 15 листопада 2017 року про надання тимчасового доступу до речей і документів, можливості внести постанови в справах про адміністративні правопорушення до Єдиного державного реєстру судових рішень не було.

На твердження Маселка Р.А. стосовно повідомлення недостовірних відомостей в пункті 19 декларації доброчесності судді за 2016 рік суддя Яценко Н.О. зазначила, що статтею 5 Закону України «Про очищення влади» обов'язок щодо організації проведення перевірки професійних суддів покладено на голову суду, в якому працює суддя. На виконання вказаних приписів Закону головою Оболонського районного суду міста Києва було проведено відповідну перевірку відносно судді Яценко Н.О., за результатами проведення якої встановлено, що до неї не застосовуються заборони, передбачені частинами третьою або четвертою статті 1 Закону України «Про очищення влади» та видано довідку від 12 липня 2016 року.

Прийняття у 2014 році суддею Яценко Н.О., крім вказаних у заяві Маселка Р.А., постанов, згідно з якими осіб було притягнуто до адміністративної відповідальності у виді позбавлення права керування транспортним засобом, інших постанов про звільнення окремих осіб від адміністративної відповідальності за статтею 122² КУпАП відповідно до статті 4 Закону України «Про недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань, та визнання такими, що втратили чинність деяких законів України», на думку Комісії, вказує на обізнаність про ухвалення одноособово рішень, передбачених статтею 3 Закону України «Про відновлення довіри до судової влади в Україні», про що Яценко Н.О. не зазначила у пункті 17 декларації доброчесності судді за 2016 рік.

Згідно з, положеннями частини сьомої статті 62 Закону зазначення в декларації доброчесності завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень мають наслідком дисциплінарну відповідальність, установлену цим Законом.

Таким чином, викладене може свідчити про вчинення суддею дій, передбачених пунктом 19 частини першої статті 106 Закону, а саме – декларування завідомо недостовірних (у тому числі неповних) тверджень в декларації доброчесності судді.

Відповідно до частини п'ятої статті 84 Закону в разі виявлення під час проведення кваліфікаційного оцінювання фактів, що можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність судді, Вища кваліфікаційна комісія суддів

України може звернутися до органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо судді, для вирішення про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті. У разі звернення до органу, що здійснює дисциплінарне провадження щодо судді, для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті, Вища кваліфікаційна комісія суддів України має право зупинити проведення кваліфікаційного оцінювання цього судді.

Ураховуючи наведене, Комісія дійшла висновку про направлення до Вищої ради правосуддя інформації щодо викладених обставин для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмову в її відкритті стосовно судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Наталії Олексіївни.

Керуючись статтями 62, 84, 93, 101 Закону, розділом VI Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Комісія

вирішила:

зупинити кваліфікаційне оцінювання судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Наталії Олексіївни.

Визнати підтвердженою інформацію про недостовірність (у тому числі неповноту) тверджень, указаних суддею Оболонського районного суду міста Києва Яценко Наталією Олексіївною у деклараціях доброчесності судді за 2016, 2017 роки.

Звернутися до Вищої ради правосуддя для вирішення питання про відкриття дисциплінарної справи чи відмови в її відкритті стосовно судді Оболонського районного суду міста Києва Яценко Наталії Олексіївни.

Головуючий

М.А. Макарчук

Члени Комісії:

Т.Ф. Весельська

Т.В. Лукаш